

अनुक्रमणिका-I

पुस्तक 1: व्याकरण बिंदु

1. सुभाषितानि 1
 - (i) संस्कृतवर्णमाला
 - (ii) अव्ययपदानि
 - (iii) लिङ्गम्
2. प्रेरणा 2
 - (i) अव्यय
 - (ii) अकारान्तपुल्लिङ्गशब्द - देव
 - (iii) आकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्द - लता
 - (iv) अकारान्तनपुंसकलिङ्गशब्द - फल
 - (v) भ्वादिगणीय धातुएं- भू धातु (लट्लकार, लृटलकार, लङ्लकार, लोटलकार, विधिलिङ्ग) के रूप
 - (vi) सर्वनाम शब्द- अस्मद्, युष्मद्।
3. त्याज्यं न धैर्यम् 3
 - (i) विशेष्य-विशेषण-अन्वितिः
 - (ii) अव्ययपदानि
 - (iii) प्रत्ययाः क्त्वा, ल्यप्, तुमुन्, त्व, तल्
 - (iv) शब्द रूप- यत्, तत्, भवत्
4. कस्मात् किं शिक्षेत? 4
 - (i) सन्धि- सन्धिभेदः
5. प्राणस्य श्रेष्ठत्वम् 5
 - (i) प्रत्ययः- क्त्वा, ल्यप् तरप् तमप्, ईयसुन्, इष्टन्
 - (ii) हलंतनपुंसकलिङ्गशब्द- मनस्, चक्षुस्
 - (iii) शब्द रूप- किम् (तीनों लिङ्ग)
6. यद्भविष्यो विनश्यति 6
 - (i) तुमुन् प्रत्यय

- (ii) संधि- व्यंजन, विसर्ग
(iii) शब्द रूप- संख्यावाचक (एकः द्वि, त्रि, चतुर्, पञ्चन्)
7. अयोध्यां प्रत्यागमनम् 7
- (i) वाच्य तथा वाच्य-परिवर्तनम्
(ii) प्रत्ययः- क्त प्रत्ययः
8. विरहकातरं तपोवनम् 8
- धातुरूपम् - कृ धातु-लट्लकार (परस्मैपदी; आत्मनेपदी)
कृ धातु- लोट् लकारः (परस्मैपदी, आत्मनेपदी)
9. भारतीयविज्ञानम् 9
- (i) समास- तत्पुरुष
(ii) शब्दरूप- नामन् शब्द, जन्मन् शब्द
(iii) प्रत्यय- क्तवतु, शतृ, शानच्, तरप् (तर्) तमप् (तम्) प्रत्यय।
10. प्रहेलिका 10
- (i) शब्दरूपम् - तमस् (अंधकार) नपुंसकलिङ्ग।
(ii) तपस्, नमस्, मनस्, पयस्।
(iii) धातुरूपम् - बाध् धातु (आत्मनेपदी) लट् लकार
11. रचनाकौशलम् 11
- (i) चित्राणां वर्णनम् अव्ययप्रयोग, शब्दावलिनिर्माणम्